(Ф 03.02 – 107)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ОБСЛУГОВУВАННЯ ПОВІТРЯНОГО РУХУ»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю J6 «Авіаційний транспорт»
(272 «Авіаційний транспорт»)

галузі знань J «Транспорт та послуги»
(27 «Транспорт»)

СМЯ КАІ ОП Б ID68802 – 01 – 2025

Для здобувачів 2025 року вступу введено навчальну дисципліну «Основи національного спротиву», рішення Вченої ради університету від 22 вересня 2026 року (протокол № 12).

Освітньо-професійна програма
затверджена Вченою радою КАІ
протокол № 8 від 21.05. 2025 р.
Вводиться в дію наказом в.о. президента КАІ
від 21.05. 2025 р. № 331/од

В.о. президента

Ксенія СЕМЕНОВА

КИЇВ

Враховано Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень,
галузь знань 27 «Транспорт»,
спеціальність 272 «Авіаційний транспорт».

Стандарт вищої освіти затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 18.11.2020 р. № 1436.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми

ПОГОДЖЕНО

Науково-методичною радою КАІ
протокол № 5
від «20» 05 2025 р.
Голова НМР КАІ, проректор з наукових досліджень та трансферу технологій

_____ Сергій ГНАТЮК

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою факультету аеронавігації, електроніки та телекомунікацій
протокол № 4
від «15» 05 2025 р.
Голова Вченої ради факультету аеронавігації, електроніки та телекомунікацій

_____ Роман ОДАРЧЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Кафедрою аеронавігаційних систем
протокол засідання № 5
від «28» 04 2025 р.

Завідувач кафедри _____

_____ Віталій ЛАРІН

ПОГОДЖЕНО

Студентською радою
факультету аеронавігації, електроніки та телекомунікацій
протокол № 25/4п
від «17» 04 2025 р.
Голова Студентської ради факультету

_____ Алла ПІНЧУК

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою освітньо-професійної програми (спеціальності J6 «Авіаційний транспорт») у складі:

ГАРАНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:

ЗНАКОВСЬКА Євгенія Анатоліївна	*кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри аеронавігаційних систем*	(підпис)

ЧЛЕНИ РОБОЧОЇ ГРУПИ:

АВЕР'ЯНОВА Юлія Анатоліївна	*доктор технічних наук, професор, професор кафедри аеронавігаційних систем*	(підпис)
ЛУППО Олександр Євгенійович	*кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри аеронавігаційних систем*	(підпис)
АРГУНОВ Геннадій Федорович	*старший викладач кафедри аеронавігаційних систем*	(підпис)
МИХАЙЛЮК Аріана Артурівна	*здобувач вищої освіти, яка навчається на освітній програмі, група Б-272-21-1-ДР*	(підпис)

ЗОВНІШНІЙ СТЕЙКГОЛДЕР

ВАСИЛЬЄВ Денис Володимирович	*кандидат технічних наук, заступник начальника навчально-сертифікаційного центру УКРАЕРОРУХУ*	(підпис)

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкголдерів (додаються).

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

1. Профіль освітньо-професійної програми

Розділ 1. Загальна інформація		
1.1.	Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державний університет «Київський авіаційний інститут». Факультет аеронавігації, електроніки та телекомунікацій Кафедра аеронавігаційних систем
1.2.	Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Освітній ступінь бакалавра. Освітня кваліфікація: Бакалавр авіаційного транспорту
1.3.	Офіційна назва освітньо-професійної програми	Обслуговування повітряного руху
1.4.	Тип диплому, обсяг освітньо-професійної програми, форми здобуття освіти та розрахункові строки виконання освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС. Очна (денна), заочна форми здобуття освіти. Розрахункові строки виконання освітньої програми: – 4 роки (денна форма здобуття освіти); – 4 роки (заочна форма здобуття освіти)
1.5.	Акредитаційна інституція	Міністерство освіти і науки України, рішення Акредитаційної комісії НД-ІІ № 1185109 від «29»травня 2017р.
1.6.	Період акредитації	Сертифікат про акредитацію спеціальності УД 11019281, дійсний до 01.07.2027
1.7.	Цикл/рівень	6 рівень Національної рамки кваліфікацій України (НРК України), перший цикл Європейського простору вищої освіти (FQ-EHEA), 6 рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF-LLL).
1.8.	Передумови (вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою)	Вступ на навчання на освітньо-професійну програму обсягом 240 кредитів ЄКТС здійснюється на базі повної загальної середньої освіти. На основі ступеня «фаховий молодший бакалавр», «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). Прийом на основі ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» здійснюється за результатами

		зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством. Умови вступу регулюються Правилами прийому до КАІ.
1.9.	Мови викладання	Українська, англійська
1.10.	Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	http://kai.edu.ua https://ans.nau.edu.ua
Розділ 2. Мета (цілі) освітньо-професійної програми		
2.1.	Мета освітньої програми полягає у підготовці висококваліфікованих фахівців з обслуговування повітряного руху, які володіють практичними навичками, сучасними технологічними знаннями та управлінськими компетенціями для забезпечення безпеки і сталого розвитку авіаційної галузі відповідно до національних та міжнародних стандартів.	
Розділ 3. Характеристика освітньо-професійної програми		
3.1	Предметна область (Об’єкт діяльності, теоретичний зміст)	Об’єкт: етапи життєвого циклу об’єктів авіаційного транспорту та пов’язані з ними процеси. Цілі навчання: підготовка фахівців, які здатні розв’язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми функціонування авіаційного транспорту, зокрема в процесі обслуговування та організації повітряного руху. Теоретичний зміст предметної області: поняття, концепції, принципи розробки, виробництва, експлуатації, технічного обслуговування та ремонту об’єктів авіаційного транспорту Методи, методики та технології: методи експериментального і теоретичного дослідження об’єктів і процесів на авіаційному транспорті. Інструменти та обладнання: - пристрої та прилади для здійснення вимірювання фізичних величин та параметрів з метою отримання характеристик об’єктів авіаційного транспорту; - натурні зразки або макети об’єктів авіаційного транспорту, диспетчерські тренажери; - нормативно-технічна документація та об’єкти авіаційного транспорту; - спеціалізоване програмне забезпечення.
3.2.	Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітня програма має професійну (прикладну) орієнтацію. Базується на знаннях та практичних навичках з обслуговування та організації повітряного руху

3.3.	Основний фокус освітньо-професійної програми	Підготовка висококваліфікованих фахівців у сфері обслуговування повітряного руху за спеціальністю «Авіаційний транспорт», орієнтована на забезпечення безпечного, економічного та регулярного повітряного руху. Ключові слова: авіаційний транспорт, обслуговування повітряного руху, безпека польотів, повітряний простір, повітряний рух.
3.4.	Особливості освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма передбачає глибоку професійну підготовку та практичну реалізацію в галузі обслуговування та організації повітряного руху. Програма підготовки узгоджена з Державною авіаційною службою України та отриманий сертифікат на здійснення підготовки фахівців з організації та обслуговування повітряного руху.
Розділ 4. Можливості працевлаштування та подальшого навчання випускників		
4.1.	Можливості працевлаштування	Працевлаштування випускників на підприємствах та у підрозділах державної і цивільної авіації, що вимагають спеціальної авіаційної освіти, зокрема в диспетчерських службах, пунктах передпольотного інформаційного обслуговування, координаційних центрах пошуку та рятування, а також у підрозділах, які забезпечують організацію, контроль і безпеку повітряного руху. Сфера діяльності охоплює експлуатацію та управління авіаційною інфраструктурою, забезпечення безпеки польотів, координацію повітряного простору та підтримку регулярності авіаперевезень.
4.2.	Подальше навчання	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
Розділ 5. Викладання та оцінювання		
5.1.	Викладання та навчання (методи, методики, технології, інструменти та обладнання)	Методики навчання включають студентоцентроване та проблемно-орієнтоване навчання, навчання через лабораторні та дослідницькі роботи, виконання проєктів, а також підготовку до атестаційних екзаменів із застосуванням інтерактивних технологій. Інструменти та обладнання: – симулятори диспетчерського обслуговування повітряного руху для відпрацювання навичок прийняття рішень у реалістичних сценаріях без ризику для польотів; – програмне забезпечення для моделювання повітряного руху та аналізу траєкторій літаків;

		– тренажери з радіозв'язку та навігації, що імітують роботу сучасних радіоелектронних систем зв'язку, навігації та спостереження; – лабораторне обладнання та макети об'єктів авіаційного транспорту для практичних занять – нормативно-технічна документація, авіаційні регламенти та стандарти для ознайомлення з вимогами галузі; – електронні навчальні платформи та ресурси для організації самонавчання і дистанційного навчання; – засоби комунікації для відпрацювання професійного голосового і текстового обміну інформацією між диспетчерами та пілотами.
5.2.	Оцінювання	Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в КАІ, рейтингової системи оцінювання набутих студентом знань та вмінь, визначеної для кожної навчальної дисципліни її робочою програмою, інших нормативних документів.
Розділ 6. Програмні компетентності		
6.1.	Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у сфері авіаційного транспорту або у процесі подальшого навчання із застосуванням положень, теорій та методів природничих, технічних, інформаційних та соціально-економічних наук, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, зокрема в обслуговуванні та організації польотів пілотованих та безпілотних повітряних суден, що передбачає застосування навичок, вмінь, основ наукового аналізу та застосування сучасних технологій.
6.2.	Загальні компетентності (ЗК)	**ЗК1**. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. **ЗК2**. Здатність спілкуватися іноземною мовою. **ЗК3**. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. **ЗК4**. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. **ЗК5**. Здатність розробляти та управляти проектами. **ЗК6**. Прагнення до збереження навколишнього середовища. **ЗК7**. Здатність працювати автономно. **ЗК8**. Здатність працювати в команді. **ЗК9**. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

		ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. **ЗК11**. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. **ЗК12.** Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
6.3.	Фахові компетентності (ФК)	**ФК1**. Здатність дотримуватися у професійній діяльності вимог міжнародних та національних нормативно-правових документів в галузі авіаційного транспорту, інструкцій та рекомендації з експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів авіаційного транспорту та їх систем. **ФК2**. Здатність аналізувати об'єкти авіаційного транспорту та їх складові, визначати вимоги до їх конструкції, параметрів та характеристик. **ФК3**. Здатність здійснювати експериментальні дослідження та вимірювання параметрів та характеристик об'єктів авіаційного транспорту, їх агрегатів, систем та елементів. **ФК4**. Здатність розробляти та впроваджувати технологічні процеси, технологічне устаткування і технологічне оснащення, засоби автоматизації та механізації при виробництві, експлуатації, ремонті та обслуговуванні об'єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів. **ФК5**. Здатність розробляти та впроваджувати у виробництво технологічні процеси будівництва, експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів авіаційного транспорту, їх систем, оформлювати відповідну документацію, інструкції, правила та методики. **ФК6**. Здатність розробляти з урахуванням безпечних умов використання, міцнісних, естетичних, ергономічних і економічних параметрів технічні завдання і технічні умови на проектування об'єктів авіаційного транспорту,

		його систем та окремих елементів; складати плани розміщення устаткування, технічного оснащення та організації робочих місць, розраховувати завантаження устаткування та показники якості продукції. **ФК7**. Здатність аналізувати технологічні процеси виробництва й ремонту об'єктів авіаційного транспорту. **ФК8**. Здатність організовувати експлуатацію об'єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів, з обґрунтуванням структури управління експлуатацією, технічного обслуговування та ремонту. **ФК9**. Здатність організовувати виробничу діяльність структурних підрозділів авіаційних підприємств та заводів, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, цеху), щодо виробництва, експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів, включаючи обґрунтування технології виробничих процесів. **ФК10**. Здатність застосовувати методи та засоби технічних вимірювань, технічні регламенти, стандарти та інші нормативні документи при технічному діагностуванні об'єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів. **ФК11**. Здатність застосовувати сучасні програмні засоби для розробки проектно-конструкторської та технологічної документації зі створення, експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів. **ФК12**. Здатність організовувати дію системи звітності та обліку (управлінського, статистичного, технологічного) роботи об'єктів та систем авіаційного транспорту, здійснювати діловодство, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів, інструкцій та методик. **ФК13**. Здатність аналізувати техніко-економічні та експлуатаційні показники об'єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів з метою виявлення та усунення негативних чинників та підвищення ефективності виробничого процесу. **ФК14**. Здатність організовувати власну роботу, роботу підлеглих та підпорядкованих підрозділів відповідно до вимог охорони праці, техніки безпеки та протипожежної безпеки на об'єктах авіаційного транспорту при їх побудові, виробництві, експлуатації, технічному

		обслуговуванні та ремонті. **ФК15**. Здатність організовувати ти виконувати взаємодію між задіяними підрозділами та службами з експлуатації засобів авіаційного транспорту та наземного забезпечення польотів авіації відповідно до встановлених технічних регламентів. **ФК16**. Здатність враховувати метеорологічні, кліматичні, сейсмічні та інші природні фактори при проектуванні, експлуатації, технічному обслуговуванні та ремонті об'єктів авіаційного транспорту. ***Додаткові фахові компетентності, пов'язані з особливостями освітньої програми:*** **ФК17**. Здатність застосовувати сучасні аеронавігаційні карти, відповідно до їх призначення. **ФК18**. Здатність здійснювати планування, координацію використання повітряного простору та контроль за його використанням. **ФК19**. Здатність моделювати потенційно можливі варіанти нестандартних ситуацій в організації повітряного руху та обирати найбільш ефективні методи їх подолання. **ФК20**. Здатність до застосування основних знань навігації, конструкції повітряних суден, обладнання та систем обслуговування повітряного руху, динаміки польоту для забезпечення безпеки повітряного руху. **ФК21**. Здатність аналізувати, узагальнювати і систематизувати організаційні, технологічні, методичні та процедурні помилки персоналу з обслуговування повітряного руху.
Розділ 7. Програмні результати навчання		
7.1.	Програмні результати навчання (ПРН)	**ПРН1**. Здійснювати професійну діяльність у соціальній взаємодії основаній на гуманістичних і етичних засадах. **ПРН2**. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово. **ПРН3**. Застосовувати сучасні інформаційні технології, технічну літературу, бази даних, інші ресурси та сучасні програмні засоби для розв'язання спеціалізованих складних задач авіаційного транспорту. **ПРН4**. Використовувати принципи формування трудових ресурсів, виявляти резерви та

		забезпечувати ефективність праці співробітників авіаційного транспорту. **ПРН5**. Дотримуватися норм спілкування у професійній взаємодії з колегами, керівництвом, ефективно працювати у команді. **ПРН6**. Аналізувати і обґрунтовувати соціальну значущість професійної діяльності для сталого розвитку країни. **ПРН7**. Використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності. **ПРН8**. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності. **ПРН9**. Аналізувати основні історичні етапи розвитку предметної області спеціальності. **ПРН10**. Знати основні положення нормативно-правових та законодавчих актів України у сфері авіаційного транспорту, інструкцій та рекомендацій з експлуатації, ремонту та обслуговування об’єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів. **ПРН11**. Аналізувати побудову і функціонування об’єктів авіаційного транспорту, їх систем, елементів, фактори, що впливають на їхні характеристики та параметри. **ПРН12**. Визначати параметри об’єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів шляхом проведення вимірювального експерименту з оцінкою його результатів. **ПРН13**. Знати основні технологічні операції, технологічне устаткування, технологічне оснащення, засоби автоматизації та механізації що використовуються в експлуатації, ремонті та обслуговуванні об’єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів. **ПРН14**. Розробляти і впроваджувати у виробництво документацію щодо технологічних процесів будівництва, експлуатації, ремонту та обслуговування об’єктів авіаційного транспорту, їх систем та інших інструктивних вказівок, правил та методик. **ПРН15**. Знати особливості та вміти розробляти технічні завдання і технічні умови на проектування об’єктів авіаційного транспорту, його систем та окремих елементів; складати плани розміщення устаткування, технічного оснащення та організації робочих місць, розраховувати завантаження устаткування та показники якості продукції.

		ПРН16. Виконувати розрахунок основних характеристик та параметрів технологічних процесів виробництва й ремонту об’єктів авіаційного транспорту. **ПРН17**. Розуміти і вдосконалювати структуру управління експлуатацією, технічного обслуговування та ремонту об’єктів авіаційного транспорту, його систем та окремих елементів. **ПРН18**. Знати призначення, специфіку та вміти аналізувати роботу структурних підрозділів авіаційних підприємств та заводів, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, цеху), щодо виробництва, експлуатації, ремонту та обслуговування об’єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів. **ПРН19**. Здійснювати технічне діагностування об’єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів, використовуючи ефективні засоби, відповідні технічні регламенти, стандарти та інші нормативні документи. **ПРН20**. Розробляти проектно-конструкторську та технологічну документацію зі створення, експлуатації, ремонту та обслуговування об’єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів використовуючи спеціалізовані сучасні програмні засоби. **ПРН21**. Знати та розраховувати основні показники звітності та обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) підприємства під час експлуатації та ремонту об’єктів та систем авіаційного транспорту. **ПРН22**. Розрахувати техніко-економічні та експлуатаційні показники об’єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів. **ПРН23**. Знати основні вимоги охорони праці, техніки безпеки, протипожежної безпеки та санітарно-гігієнічного режиму при здійсненні професійної діяльності. **ПРН24**. Вміти організовувати взаємодію між службами та підрозділами з експлуатації повітряних суден та наземного забезпечення польотів авіації в процесі виробничо-технологічної діяльності об’єктів авіаційного транспорту, приймати в ній безпосередню участь. **ПРН25**. Знати необхідні положення авіаційної метеорології та транспортної географії, вміти їх використовувати при проектуванні, експлуатації, технічному обслуговуванні та ремонті об’єктів авіаційного транспорту.

		Додаткові програмні результати навчання, пов'язані з особливостями освітньої програми: **ПРН26**. Використовувати знання про основні закони аеродинаміки та динаміки польоту для вирішення практичних задач, пов'язаних з забезпеченням безпеки польоту літальних апаратів та обслуговування повітряного руху. **ПРН27**. Володіти методами виявлення та вирішення конфліктних ситуацій між повітряними суднами, забезпечення безпеки польотів повітряних суден. **ПРН28**. Модернізувати, експлуатувати та реконфігурувати автоматизовані системи управління повітряним рухом, впроваджувати і експлуатувати новітні радіоелектронні системи зв'язку, навігації та спостереження. **ПРН29**. Впроваджувати досягнення новітніх технологій у практику обслуговування та організації повітряного руху. **ПРН30**. Усвідомлювати вплив мотивації, емоційного стану та фізіологічних факторів на поведінку операторів і диспетчерів повітряного руху для ефективного регулювання власного психологічного стану і забезпечення безпеки авіаційних операцій.
Розділ 8. Ресурсне забезпечення реалізації програми		
8.1.	Кадрове забезпечення	Викладачі кафедри, які мають науковий ступінь, вчене звання або кваліфікацію, що відповідає освітньо-професійній програмі; провідні фахівці з аеронавігаційного обслуговування з провідних авіаційних підприємств.
8.2.	Матеріально-технічне забезпечення	Використання в навчальному процесі диспетчерських тренажерів, апаратно-програмних комплексів приймання, запису та обробки даних супутникових навігаційних систем. Програмні продукти власної розробки для проведення лабораторних та практичних занять.
8.3.	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Забезпечення навчальною та навчально-методичною літературою здійснюється за рахунок фондів Науково-технічної бібліотеки КАІ. Фахові періодичні видання професійного спрямування. Впровадження електронного каталогу та можливість роботи з електронними підручниками. Сучасні технології навчання: робота студентів у спеціалізованих лабораторіях, інтерактивні лекції, пошукова методика здобуття знань, дослідницька робота, комп'ютеризований

		тестовий контроль якості знань, тощо. Підключення до мережі INTERNET.
Розділ 9. Академічна мобільність		
9.1.	Національна кредитна мобільність	НТУУ КПІ ім. Ігоря Сикорського.
9.2.	Міжнародна кредитна мобільність	Планується на основі двосторонніх договорів між КАІ та Університетом м. Чуньцинь (Китай), Авіаційним інститутом м. Бішкек (Киргизька республіка), Технічним університетом м. Кошице (Словаччина).
9.3.	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчаються іноземні здобувачі вищої освіти

2. Перелік освітніх компонентів ОПП та їх логічна послідовність

2.1. Перелік освітніх компонентів

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю	Семестр
1	2	3	4	5
Обов'язкові компоненти				
ОК 1.	Університетські студії	3,0	Диф. залік	1
ОК 2.	Основи авіації	3,0	Диф. залік	2
ОК 3.	Інтенсивний курс англійської мови	6,0	Диф. залік	1
			Екзамен	2
ОК 4.	Фахова англійська мова	7,0	Диф. залік	3
			Екзамен	4
ОК 5.	Історія, філософія та етика технічного прогресу: український дискурс	4,0	Диф. залік	2
ОК 6.	Академічна та публічна комунікація українською мовою	3,0	Диф. залік	1
ОК 7.	Вища математика	8,5	Диф. залік	1
			Екзамен	2
ОК 8.	Фізика	8,5	Екзамен	1
			Диф. залік	2
ОК 9.	Основи прикладних інженерних технологій	9,0	Екзамен	1
			Диф. залік	2
ОК 10.	Вступ до спеціальності	4,0	Екзамен	1
ОК 11.	Ланцюги навігаційної апаратури	3,5	Екзамен	2
ОК 12.	Принципи польоту повітряних кораблів	3,0	Диф. залік	2
ОК 13.	Аеродроми	4,0	Екзамен	3
ОК 14	Метеорологія	4,5	Екзамен	3
ОК 15.1	Основи аеронавігації	5,0	Екзамен	3
ОК 15.2	Курсова робота з навчальної дисципліни «Основи аеронавігації»	1,0	Захист	3

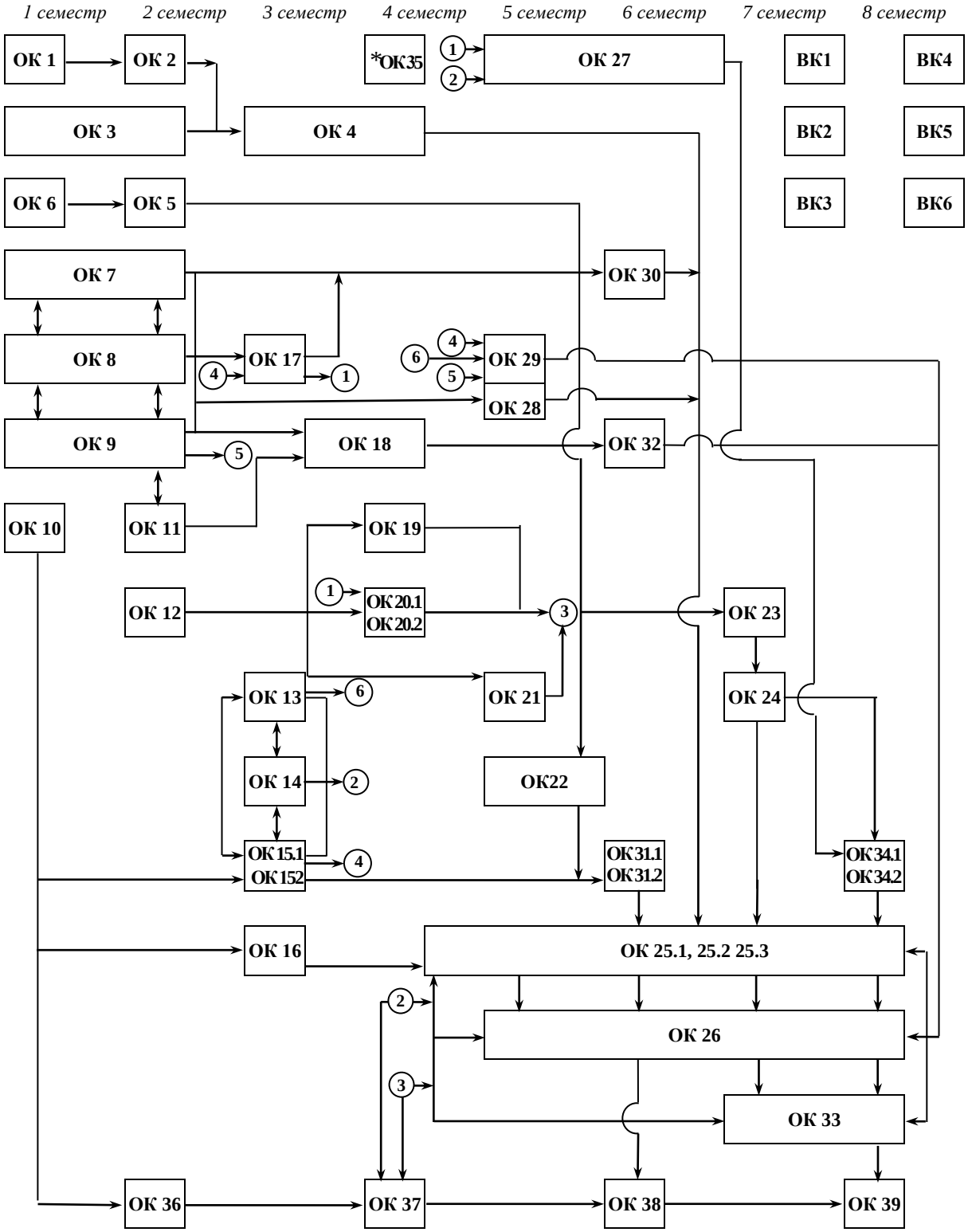
Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю	Семестр
1	2	3	4	5
ОК 16.	Авіаційне законодавство	4,0	Диф. залік	3
ОК 17.	Геоінформаційні системи	4,0	Диф. залік	3
ОК 18.	Основи радіонавігації та радіолокації	8,5	Диф. залік	3
			Екзамен	4
ОК 19.	Авіоніка (Обладнання повітряних кораблів)	5,0	Диф. залік	4
ОК 20.1	Навігація	4,0	Екзамен	4
ОК 20.2	Курсова робота з навчальної дисципліни «Навігація»	1,0	Захист	4
ОК 21.	Конструкція повітряних кораблів	4,0	Диф. залік	5
ОК 22.	Людський чинник в аеронавігації	3,5	Екзамен	5
ОК 23.	Основи охорони праці	3,0	Диф. залік	7
ОК 24	Безпека авіації	3,5	Екзамен	7
ОК 25.1	Управління повітряним рухом	18,5	Диф. залік	4
			Екзамен	5
			Екзамен	6
			Екзамен	7
			Екзамен	8
ОК 25.2	Курсова робота з навчальної дисципліни «Управління повітряним рухом»	1,0	Захист	5
ОК 25.3	Курсова робота з навчальної дисципліни «Управління повітряним рухом»	1,0	Захист	7
ОК 26.	Тренажерна підготовка	17,0	Диф. залік	5
			Диф. залік	6
			Диф. залік	7
			Диф. залік	8
ОК 27.	Обслуговування повітряного руху	9,0	Екзамен	5
			Диф. залік	6
ОК 28.	Штучний інтелект в аеронавігації	4,0	Диф. залік	5
ОК 29.	Фразеологія радіообміну	4,0	Диф. залік	5
ОК 30.	Глобальні навігаційні супутникові системи	4,0	Диф. залік	6
ОК 31.1	Аеронавігаційне обслуговування	4,0	Екзамен	6
ОК 31.2	Курсова робота з навчальної дисципліни «Аеронавігаційне обслуговування»	1,0	Захист	6
ОК 32.	Системи та обладнання	3,5	Екзамен	6
ОК 33.	Базова підготовка	7,5	Екзамен	7
			Екзамен	8
ОК 34.1	Організація повітряного руху	5,0	Екзамен	8
ОК 34.2	Курсова робота з навчальної дисципліни «Організація повітряного руху»	1,0	Захист	8

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю	Семестр
1	2	3	4	5
ОК35*	Основи національного спротиву	3,0	Визначається програмою дисципліни	4
ОК 36.	Аеродромна ознайомлювальна практика	4,5	Диф. залік	2
ОК 37.	Фахова аеродромна практика	4,5	Диф. залік	4
ОК 38.	Технологічна практика	4,5	Диф. залік	6
ОК 39.	Єдиний державний кваліфікаційний іспит	1,5	Складання	8
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		**216 кредитів ЄКТС**		
Вибіркові компоненти**				
ВК1	Дисципліна 1	4,0	Диф. залік	7
ВК2	Дисципліна 2	4,0	Диф. залік	7
ВК3	Дисципліна 3	4,0	Диф. залік	7
ВК4	Дисципліна 4	4,0	Диф. залік	8
ВК5	Дисципліна 5	4,0	Диф. залік	8
ВК6	Дисципліна 6	4,0	Диф. залік	8
Загальний обсяг вибіркових компонентів		**24 кредити ЄКТС**		

Примітки:

*** Реалізація права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін та створення індивідуальної освітньої траєкторії регламентується Законом України «Про вищу освіту» та внутрішніми нормативними актами КАІ.*

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

Вектори на кшталт ОК17-1(у колі) – перехід на ОК в межах сторінки, у даному випадку на ОК 20.1, ОК 20.2 та ОК 27.

**ОК35. Навчальна дисципліна «Базова загальновійськова підготовка» проводиться з метою здобуття громадянами України військово-облікової спеціальності, навичок і умінь, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.*

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньо-професійної програми «Обслуговування повітряного руху» проводиться у формі Єдиного державного кваліфікаційного іспиту та завершується виданням документу встановленого зразка про присудження йому освітнього ступеня бакалавра із присвоєнням освітньої кваліфікації: «Бакалавр авіаційного транспорту»
Вимоги до єдиного державного кваліфікаційного іспиту	Єдиний державний кваліфікаційний іспит передбачає оцінювання досягнень результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти та освітньою програмою.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

Компоненти / Компетентності	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15.1	ОК15.2	ОК16	ОК17	ОК18	ОК19	ОК20.1	ОК20.2	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25.1	ОК25.2	ОК25.3	ОК26	ОК27	ОК28	ОК29	ОК30	ОК31.1	ОК31.2	ОК32	ОК33	ОК34.1	ОК34.2	ОК35	ОК36	ОК37	ОК38	ОК39*	ВК1	…	ВК6
ІК	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	Визначаються згідно з програмою навчальної дисципліни	×	×	×	*			
ЗК1	×	×				×				×							×																												*			
ЗК2			×	×						×							×													×	×						×					×	×	×	*			
ЗК3	×				×		×	×	×	×					×	×		×	×			×	×					×	×			×	×		×	×			×					*			
ЗК4							×	×	×		×			×		×					×	×						×	×			×			×				×					*			
ЗК5																×						×						×	×						×									*			
ЗК6												×	×			×						×			×	×		×	×						×									*			
ЗК7							×	×	×							×		×				×						×	×		×				×									*			
ЗК8							×	×	×							×		×				×					×	×	×		×				×									*			
ЗК9					×		×	×	×		×							×									×							×									*			
ЗК10	×				×												×																										*			
ЗК11	×				×																			×																			*			
ЗК12	×				×																																							*			
ФК1										×			×	×	×	×	×		×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×		×		×	×	×	×	×	×		×	×	×	*			
ФК2												×	×						×	×	×	×	×			×	×	×	×	×			×		×	×	×	×	×	×					*			
ФК3							×	×												×	×	×									×	×			×									*			
ФК4																											×	×	×	×				×	×	×		×	×						*			
ФК5													×						×				×										×				×								*			
ФК6																											×	×	×	×				×	×			×	×						*			
ФК7																				×			×																					*			
ФК8																														×																*			
ФК9											×																×																		*			
ФК10									×		×								×																										*			
ФК11																			×												×														*			
ФК12																										×																				*			
ФК13																										×					×															*			
ФК14																								×						×	×															*			
ФК15																														×	×														×	*			
ФК16														×		×				×										×	×															*			
ФК17																×		×		×										×	×															*			
ФК18																											×	×	×	×	×		×				×	×	×	×						*			

| | | |

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми

Компоненти / Прогр. результати навчання	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15.1	ОК15.2	ОК16	ОК17	ОК18	ОК19	ОК20.1	ОК20.2	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25.1	ОК25.2	ОК25.3	ОК26	ОК27	ОК28	ОК29	ОК30	ОК31.1	ОК31.2	ОК32	ОК33	ОК34.1	ОК34.2	ОК35	ОК36	ОК37	ОК38	ОК39*	ВК1	…	ВК6
ПРН1	×				×												×													×															*			
ПРН2		×	×	×		×																								×															*			
ПРН3							×	×	×		×					×	×	×				×									×		×		×				×					*			
ПРН4																								×	×																				*			
ПРН5	×																							×						×															*			
ПРН6										×																																				*			
ПРН7					×												×							×																						*			
ПРН8													×	×										×		×	×			×			×		×		×	×	×						*			
ПРН9	×									×																																				*			
ПРН10															×	×	×		×	×	×	×		×		×	×	×	×	×			×		×	×	×	×	×	×		×	×	×	*			
ПРН11		×											×	×					×														×				×								*			
ПРН12													×	×																×			×				×						×	×	×	*			
ПРН13															×				×	×							×			×							×									*			
ПРН14																											×									×									*			
ПРН15																											×									×									*			
ПРН16																			×														×				×								*			
ПРН17																											×																			*			
ПРН18													×	×																×													×	×	×	*			
ПРН19																														×													×	×	×	*			
ПРН20									×																																					*			
ПРН21																								×	×	×																				*			
ПРН22																											×																			*			
ПРН23																	×								×	×																				*			
ПРН24																														×	×													×	×	×	*			
ПРН25														×									×								×															*			
ПРН26		×										×								×											×															*			
ПРН27																														×	×								×					×				*			
ПРН28																			×												×		×				×									*			
ПРН29																																×		×															
ПРН30																								×																									

Визначаються згідно з програмою навчальної дисципліни

Примітка.

**Визначається програмою єдиного державного кваліфікаційного іспиту з урахуванням статті 6 Закону України «Про вищу освіту» .*

6. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти КАІ

Якість освітньо-професійної програми визначається внутрішньою системою забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності КАІ, яка функціонує згідно з Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності та відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (із змінами; розділ V «Забезпечення якості вищої освіти», стаття 16).

7. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 19.05.2021 № 497 «Про атестацію здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту» (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/497-2021-п
6. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності: ДК 009:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457 (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10
7. Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.05.2020 № 673 «Про затвердження Переліку спеціальностей, здобуття ступеня освіти з яких необхідне для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання» (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0502-20
8. Наказ Міністерства освіти і науки України від 19.11.2024 № 1625 «Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021» (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: https://ips.ligazakon.net/document/re43178?an=1
9. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10
10. Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.06.2024 № 842 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – режим доступу: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2024/Nakaz-842.vid.13.06.2024.pdf
11. Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 №686 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1013-24#Text

12. EUROCONTROL Specification for the ATCO Common Core Content Initial Training. Edition: 2.0. Edition date: 02/04/2015 Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://www.eurocontrol.int/publication/eurocontrol-specifications-atco-common-core-content-initial-training

13. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 272 Авіаційний транспорт галузі знань 27 Транспорт для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 18.11.2020 № 1436 (із змінами).

14. Про затвердження Авіаційних правил України «Технічні вимоги та адміністративні процедури щодо видачі свідоцтв та сертифікатів диспетчерів управління повітряним рухом»: Наказ Державної авіаційної служби України № 485 від 31.05.2018 р, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 21 вересня 2018 р. за №1089/32541 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1089-18

15. Про затвердження процедур до Додатків 1 – 4 Авіаційних правил України «Технічні вимоги та адміністративні процедури щодо видачі свідоцтв та сертифікатів диспетчерів управління повітряним рухом» у вигляді прийнятних методів визначення відповідності (AMC) та інструктивного матеріалу (GM): Наказ Державної авіаційної служби України України № 391 від 29.03.2019 р [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://avia.gov.ua/wp-content/uploads/2019/03/Prijnyatni-metodi-viznachennya-vidpovidnosti-AMS-ta-instruktivnij-material-GM.pdf

16. Doc 10056. Manual on Air Traffic Controller Competency-based Training and Assessment: — First Edition. — Montréal, Quebec, Canada: ICAO, 2017. — C.392.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	0302	09.06.2023	Коваль О.М		

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайом-лення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЙ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульо-ваного			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД, ТЕРИТОРІЙ ТА ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО ОБСЛУГОВУВАННЯ ПОВІТРЯНОГО РУХУ УКРАЇНИ

Навчально-сертифікаційний центр

УКРАЕРОРУХ
UkSATSE

РЕЦЕНЗІЯ

на проєкт освітньо-професійної програми «Обслуговування повітряного руху» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю J6 «Авіаційний транспорт» Державного некомерційного підприємства «Державний університет «Київський авіаційний інститут»

Підготовка авіаційного персоналу, який здійснює обслуговування повітряного руху, в тому числі диспетчерів управління повітряним рухом (далі – УПР), є необхідною та важливою для забезпечення діяльності цивільної авіації, зокрема для повоєнного відновлення польотів цивільних повітряних суден у повітряному просторі України. При цьому, зміст та якість такої підготовки є одними з найважливіших чинників, що безпосередньо впливатимуть на безпеку польотів.

Слід зазначити, що Державне некомерційне підприємство «Державний університет «Київський авіаційний інститут» (далі – КАІ) як правонаступник Національного авіаційного університету є сертифікованою організацією з підготовки диспетчерів УПР згідно з вимогами Авіаційних правил України «Технічні вимоги та адміністративні процедури щодо видачі свідоцтв та сертифікатів диспетчерів управління повітряним рухом», затверджених наказом Державної авіаційної служби України від 31.05.2018 № 485, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 21.09.2018 за № 1089/32541 (сертифікат Державіаслужби № UA.ATCO.TO.0005 від 06.03.2020, яким надано право здійснювати базову підготовку диспетчерів УПР). Це засвідчує наявність досвіду, професійного кадрового складу та відповідної матеріально-технічної бази для здійснення базової підготовки диспетчерів УПР на високому рівні.

Представлений проєкт освітньо-професійної програми (далі – ОПП) розроблений висококваліфікованою робочою групою після консультацій із здобувачами вищої освіти та потенційними роботодавцями.

Проєкт ОПП побудований логічно та включає в себе сім частин. Перша частина містить такі розділи: загальна інформація; мета (цілі) ОПП; характеристика ОПП; можливості працевлаштування та подальшого навчання випускників; викладання та оцінювання; програмні компетентності; програмні результати навчання; ресурсне забезпечення реалізації програми; академічна мобільність.

Програмні компетентності та результати навчання відповідають необхідним для здійснення професійної діяльності фахівців за напрямом обслуговування повітряного руху.

У другій частині визначено компоненти ОПП та їх логічну послідовність. Обсяг ОПП становить 240 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи. В якості обов'язкових компонентів передбачається вивчення широкого спектру загальних та

спеціальних дисциплін, проходження практичної підготовки, а також виконання курсових робіт.

У третій частині визначено форму атестації здобувачів вищої освіти.

У четвертій та п'ятій частинах визначено матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам ОПП й матрицю забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОПП. Результати аналізу матриць демонструють, що обов'язкові компоненти ОПП забезпечують можливість набуття здобувачами освіти визначених компетентностей та досягнення ними програмних результатів навчання.

Проєкт ОПП в цілому відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 272 «Авіаційний транспорт» галузі знань 27 «Транспорт» для першого (бакалаврського) рівня освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 18.11.2020 № 1436 (відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 19.11.2024 № 1625, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.12.2024 за № 1833/43178, спеціальність 272 «Авіаційний транспорт» відповідає спеціальності J6 «Авіаційний транспорт»).

Проєкт ОПП містить необхідні структурні та змістові складові, дозволяє сформувати необхідні загальні та фахові компетентності та відображає сучасні вимоги до здобувачів вищої освіти за спеціальністю J6 «Авіаційний транспорт».

Разом з цим, у назвах обов'язкових компонентів ОК 11, ОК 18 та ОК 20 застосовується словосполучення «повітряних кораблів», що не узгоджується із термінологією, визначеною у Повітряному кодексі України. Пропонується застосувати термін «повітряне судно» при визначенні назв зазначених освітніх компонентів.

Представлений проєкт ОПП з урахуванням вищенаведеної пропозиції може бути рекомендований до затвердження та використання у КАІ для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю J6 «Авіаційний транспорт» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

Заступник начальника центру,
кандидат технічних наук — Денис ВАСИЛЬЄВ